

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep.
0032 Oslo

27. juli 2007

KOMMENTARER TIL STATNETTS SØKNAD OM ETABLERING AV RESERVEKRAFTANLEGG PÅ NYHAMNA

Naturvernforbundet viser til søknad fra Statnett til Statens forurensningstilsyn om tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for etablering av reservekraftanlegg på Nyhamna.

Naturvernforbundet er sterkt imot at Statnett får tillatelse til virksomhet for et mobilt gasskraftverk på Nyhamna. Å gi tillatelse til et slikt anlegg er uansvarlig energipolitikk i et land som har et hav av fornybare energiresurser samt store muligheter for å satse tungt på energieffektivisering.

Energisituasjonen i Midt-Norge

Det er kritikkverdig at Statnett ikke har kommet fram til andre løsninger enn sterkt forurensende gasskraftverk på den anstrengte kraftsituasjonen.

Den anstrengte situasjonen er ikke noen overraskelse og bør kunne bli håndtert på en mer miljøvennlig måte med bedre og mer langsiktig energiplanlegging.

Den nåværende strategien, å løse situasjonen med mobile gasskraftverk, er svært overraskende og uakseptabel. Spesielt nå når klimatrusselen aldri har vært mer alvorlig. Denne trusselen krever at vi reagerer raskt og reduserer våre utslipp av klimagasser kraftig; ikke at vi tar avgjørelser om å øke utslippene med flere hundre tusen tonn i året.

Naturvernforbundet mener at planer om forurensende mobile gasskraftverk bør legges på is og at andre miljøvennlige alternativer utredes snarest.

Miljøvennlige alternativer som bør utredes:

- Hvor store muligheter er det for å sette i gang toveiskommunikasjon i nettet for avlastning i anstrengte situasjoner i regionen?
- Hvor stort er energieffektiviseringspotensialet i området? Hvor mye kan effektiviseres ved å sette i gang strakstiltak?
- Er det mulig å bruke vannmagasinene i regionen som reservekraft?

Energifrigjøringstiltak

Bygningssektoren

Et av de viktigste bidragene for å løse energisituasjonen i Midt-Norge er energifrigjøring, ved å satse på energieffektiviseringstiltak og øke forbruket av fornybar varme. Norge bruker store mengder av kraft til oppvarming av rom og vann og kan redusere dette forbruket vesentlig. Et avsnitt fra NVEs rapport om varmepumpenes bidrag til redusert energibruk i Norge:

“Energisparing med enøk-tiltak i husholdningene

Varmepumpene har i gjennomsnitt spart 5 180 kWh/år per husholdning, og for boligene med luft/luft-varmepumper har den gjennomsnittlige sparingen vært 5 100 kWh/år. Til sammenligning har gjennomsnittlig sparing med pelletskamener vært 6 920 kWh/år, og med styringssystemer 3 240 kWh/år per husholdning.”¹

Dette betyr at når en husholdning installerer enten varmepumpe eller pelletskamin kan husholdningenes strømforbruk reduseres med henholdsvis 28 og 38 %². Husholdningene bruker rundt 30 % av den totale kraftproduksjonen i Norge, eller ca. 35 TWh i 2002³. Satsning på varmepumper og pelletskamener kan gi store resultater med hensyn til å frigjøre kraft. Kombineres dette med sparetiltak i næringsbygg og offentlige bygg vil store mengder kraft kunne frigjøres.

Industrien

I industrien er det også store muligheter for energieffektivisering. Ved å gjennomføre tiltak som:

- gjenbruk av spillvarme internt
- produksjon av elektrisitet fra spillvarme
- spillvarme til fjernvarmeanlegg

kan det oppnås mye.

ENOVA sitter på unik kompetanse om mange flere energifrigjøringstiltak som kunne blitt iverksatt i Midt-Norge. Denne kompetansen bør myndighetene ta i bruk effektivt og vise ansvar i energipolitikken. Statnett bør også vise samfunnsansvar og være en pådriver i dette arbeidet.

Naturvernforbundet har tidligere bedt om at energifrigjøring blir særlig prioritert i regionen, og mange av energifrigjøringstiltakene kunne allerede vært gjennomført. Naturvernforbundet i Møre og Romsdal har laget en rapport om mulige alternativer for å løse kraftsituasjonen i området. Denne rapporten er tilgjengelig på hjemmesiden til Naturvernforbundet.⁴

¹ <http://www.nve.no/FileArchive/279/Varmepumpenes%20bidrag.pdf>

² Ifølge NVE, linken under, er husholdningenes gjennomsnitts elektrisitetsforbruk på ca. 18000kWh i året.

³ http://www.bygningsenergidirektivet.no/modules/module_109/publisher_view_product.asp?iEntityId=8560&no-script=&mids=a1372a1375a

⁴ http://www.naturvern.no/data/f/0/89/62/2_2401_0/kraftkrise.pdf

NOx-utslipp fra det mobile gasskraftverket

Et mobilt gasskraftverk vil føre til en stor økning i NOx-utslipp. Norge har forpliktet seg til å redusere utslippene av NOx til 156,000 tonn innen 2010, ikke øke dem.

“NOx bidrar til forurensning via nedbør og kan i høye konsentrasjoner i luft gi helseskader.”⁵

“Ved en konsentrasjon på 25 ppm NOx i røykgassen er utslippet fra anlegget beregnet til 84,6 kg/time eller totalt 307 tonn for en 5 måneders driftsperiode.”⁵

En slik utslippsøkning av NOx på kort tid kan få negative konsekvenser og bør ikke tillates.

CO₂ utslipp fra det mobile gasskraftverket

Maksimale utslipp av CO₂ i en driftsesong er beregnet til ca 367,000 tonn. Norge kan ikke tillate slike enorme utslippsøkninger av klimagasser i en tid det er et alvorlig behov for kraftige reduksjoner av utslipp. En slik økning utgjør en nasjonal utslippsøkning på ca. 0,7 %. Det vil si at dette har en betydelig påvirkning på de nasjonale utslippene. De nasjonale klimagassutslippene steg med 8,5 % fra 1990 til 2005. Norge har forpliktet seg til å oppfylle Kyoto protokollen og må ta store grep for å få ned utslippene. Ikke øke dem.

Økonomiske perspektiver

Mobile gasskraftverk koster mye penger i innkjøp og drift, samtidig som de bare er en kriseløsning. Disse ressursene burde heller vært brukt til energifrigjøring.

Helhetlig strategi

Det er et stort behov for å se energisituasjonen i Midt Norge og de ulike utbyggingsplanene under ett. Man må sørge for at man ikke behandler disse sakene hver for seg, men at behandlingen sikrer at det er de mest miljøvennlige og samfunnsøkonomiske prosjektene som det gis tillatelse til.

Naturvernforbundet ber regjeringen om å snarest legge fram en plan for en miljøvennlig oppdekning av energibehovet i Midt-Norge.

SFT skal ivareta miljøinteressene og må i denne saken sørge for at Statnett ikke får tillatelse til virksomhet for et sterkt forurensende mobilt gasskraftverk på Nyhamna.

Vennlig hilsen,

Lars Haltbrekken
leder
Norges Naturvernforbund

Torhildur Kristjansdottir
energirådgiver
Norges Naturvernforbund

⁵ Søknad om konsesjon for reservekraftanlegg på Nyhamna, mai 2007, Statnett.

<http://www.statnett.no/Resources/Filer/Dokumenter/Div%202007/Endelig%20S%C3%B8knad%20Reservekraft%20Nyhamna%20Aukra%20kommune.pdf>